

IDŹ DO

PRZYKŁADOWY ROZDZIAŁ

SPIS TREŚCI

KATALOG KSIĄŻEK

KATALOG ONLINE

ZAMÓW DRUKOWANY KATALOG

TWÓJ KOSZYK

DODAJ DO KOSZYKA

CENNIK I INFORMACJE

ZAMÓW INFORMACJE
O NOWOŚCIACH

ZAMÓW CENNIK

CZYTELNIA

FRAGMENTY KSIĄŻEK ONLINE

Darmowe narzędzia dla webmastera

Autor: Paweł Frankowski

ISBN: 83-246-0117-1

Format: B5, stron: 264

Internet jest prawdziwą skarbnicą informacji, danych i oprogramowania. Przeglądając zasoby sieci, można natrafić na dostępne nieodpłatnie aplikacje, które pod względem możliwości nie ustępują podobnym narzędziom komercyjnym, a czasem nawet je przewyższają. Twórcy witryn WWW, programiści i projektanci oprogramowania znajdują w internecie programy, gotowe skrypty i elementy graficzne, które całkowicie spełnią ich wymagania. Jednak znalezienie wśród milionów witryn WWW „tej właściwej”, z której można pobrać potrzebne nam rzeczy, może zająć mnóstwo czasu, którego, jak wiadomo, zawsze jest zbyt mało.

„Darmowe narzędzia dla webmastera” to przewodnik po internecie dla tych, którzy chcą znaleźć tam programy i materiały przydatne przy tworzeniu witryn WWW. Znajdziesz tu opisy bezpłatnych aplikacji oraz adresy witryn WWW z gotowymi komponentami i szablonami stron. Jeśli tworzenie grafiki nie jest Twoją najmocniejszą stroną, dowiesz się także, gdzie znaleźć zestawy przycisków, ikon i innych elementów graficznych, które możesz wykorzystać w swoich projektach. Przeczytasz także o serwerach, na których nieodpłatnie możesz opublikować swoją witrynę WWW oraz o darmowych klientach FTP niezbędnych do umieszczenia plików na serwerze.

- Wyszukiwanie informacji w sieci
- Dostępne bezpłatnie edytory HTML oraz programy graficzne, animacyjne i narzędziowe
- Gotowe szablony stron WWW
- Liczniki, księgi gości i inne komponenty
- Biblioteki czcionek
- Bezpłatne mechanizmy do tworzenia sklepów internetowych
- Serwery WWW

Wykorzystaj zasoby internetu i skompletuj zestaw narzędzi oraz materiałów niezbędnych do stworzenia witryny WWW.

Spis treści

Wprowadzenie	9
Rozdział 1. Wyszukiwanie w sieci, czyli darmowa e-nauka	15
Wstęp	15
Metody wyszukiwania	16
Formułowanie zapytań do wyszukiwarek	17
Adresy godne polecenia	20
Wikipedia	20
Encyklopedia PWN	20
Kursy i darmowe porady	21
Rozdział 2. Darmowe edytory stron WWW	27
Wstęp	27
Polskie edytory	28
ezHTML (edytor znaczników HTML)	28
EdHTML	30
Kicia	32
Zajązek	33
Webdesigner	36
Edytory zagraniczne	37
1st Page 2000	37
PHP Designer 2005	39
EasyASP	39
Amaya	41
Rozdział 3. Darmowe szablony stron, grafika internetowa	43
Rodzaje formatów graficznych	43
JPEG	43
GIF	44
PNG	45
Gdzie szukać darmowej grafiki?	46
FreeDigitalPhotos.net	47
FreePhotosBank	47
GRSites.com	48
ZDJECIA.PL	48
TemplatesBox	51

Szablony stron WWW i ich wykorzystanie	51
TemplatesBox	53
Free Web Templates	53
Layouts 4 Free	54
Skryptoteka.pl	55
Rozdział 4. Darmowe dodatki do umieszczenia na stronie	57
Wstęp, czyli od czego zacząć	57
Elementy dodatkowe przeznaczone do umieszczenia na stronie WWW	58
Ankiety	58
Sondy	59
Księgi gości	60
Liczniki	62
Statystyki	63
Wyszukiwarki na stronę	65
Pasek statusu GG, Tlen	68
Prognoza pogody	69
Forum dyskusyjne	71
System newsów	72
Webring	73
Free-For-All Links (FFA)	74
Klikometr (klikomierz)	74
Słownik on-line	75
Gry on-line	76
Rozdział 5. Darmowe czcionki	77
Czcionki systemowe oraz dodatkowe	77
Praktyczne wykorzystanie czcionek	79
Gdzie szukać darmowych czcionek?	82
1001 Free Fonts	82
GRSites.com	83
Font Village	83
LotsaFonts.com	84
Fonts101	84
FONTREACTOR.COM	86
Piktogramy (dingbats)	87
Dingbat Depot	88
TypeNow.net	88
FontGarden	89
Tworzenie własnych znaków	91
Rozdział 6. Darmowe programy do tworzenia i obróbki grafiki	93
Wstęp	93
Rozbudowane przeglądarki graficzne	93
IrfanView	93
Artystyczne filtrowanie	98
20/20	99

Edytory grafiki	100
GIMP	100
Pixia	102
ArtRage	103
Paint.NET	105
PhotoFiltre	106
Tworzenie galerii internetowych	107
Lakhei Photo Album	108
Photo2Web Publisher	108
Image Catalog (ImCat)	108
Xibit	108
EdGaleria	110
JAlbum	110
Optymalizacja grafiki	111
GIF Optimizer	111
ReJPEG	112
GIFeq	112
StripFile	112
Trouts GIF Optimizer	113
JPG Cleaner	113
OptiPNG: Advanced PNG Optimizer	114
Inne przydatne narzędzia	114
FastStone Photo Resizer	114
IR: Image Resizer	114
JPEGCrops	115
Gacopysz	115
PictureClip	116
Rozdział 7. Tworzenie animacji	117
Wstęp	117
Format GIF	119
Programy do animacji GIF-ów	120
Format Flash	127
Programy do animacji Flash	128
Rozdział 8. Darmowe skrypty	137
Wstęp do JavaScriptu	137
JavaScript — przydatne adresy w sieci	138
Programy ze skryptami (z bazą skryptów)	144
Wstęp do DHTML-a	147
DHTML — przydatne adresy w sieci	148
Wstęp do PHP	150
PHP — przydatne adresy w sieci	151

Rozdział 9. Skrzynka narzędziowa	153
Wstęp	153
Tajemnicze znaczniki META	153
Ogonki 97	155
Meta Tag Expert	156
Metty Meta Tag Maker	156
Sprawdzanie zgodności kodu	157
Validator.W3.org	158
Tagik3000	159
CSE HTML Validator Lite	160
Optymalizacja strony	161
HTML Shrinker Light	162
Absolute HTML Compressor	162
HTML Compress	163
Sprawdzanie poprawności odnośników	164
Xenu Link Sleuth	165
Ochrona kodu i odnośników	166
HTML Cipher	166
„Łapanie” koloru	167
Colour Spy	167
ColSel	168
Dopasowanie strony do rozdzielczości	168
WindowSize	169
Kaskadowe arkusze stylów	169
TopStyle Lite	170
Konwersja tekstu na kod HTML	170
Easy Text To HTML Converter	170
Generatory i narzędzia on-line	171
Dział Generatory on-line	172
Dział Narzędzia on-line	173
Zagraniczne generatory on-line	174
Rozdział 10. Sklep internetowy — zakładanie i budowa	177
Wstęp	177
Co można sprzedawać?	178
Sklep internetowy jako źródło informacji	179
Filary sukcesu według Amazon.com	179
Relacje sprzedawca-klient	181
Prawne uwarunkowania e-handlu	182
Forma zawarcia umowy	184
Ochrona konsumenta	184
Regulamin e-sklepu	185
Zachęcamy klienta do zakupów	188
Obsługa sklepu	188

Programy do tworzenia e-sklepów	189
e-Market	189
osCommerce	193
Rozdział 11. Darmowe miejsce na stronę WWW	195
Wstęp	195
Podstawowe pojęcia	196
Firmy udostępniające darmowe miejsce na serwerze WWW	197
Polskie konta WWW	200
Zagraniczne konta WWW	200
Własny serwer	208
Alacer	209
TinyWeb oraz TinyBox	210
Xitami	210
Apache	211
Rozdział 12. Darmowe aliasy	213
Alias, czyli co?	213
Alias stron WWW	215
Alias pocztowe	224
Rozdział 13. Darmowe klienty FTP	235
Wstęp	235
Klienty FTP	237
SmartFTP	237
FileZilla	239
AceFTP 3 Freeware	240
LeechFTP	241
Robust FTP (Robust FTP & Download Manager)	242
FTP Commander Free	243
Rozdział 14. Reklamujemy siebie i swoją stronę	245
Parę słów o marketingu internetowym	245
Rejestracja w wyszukiwarkach i katalogach	247
Jak zdobyć zlecenie na wykonanie strony WWW?	251
Portfolio	251
Własna strona WWW	252
Gdzie szukać klientów?	252
Formalności	253
Kontakt po wykonaniu pracy	254
I to by było na tyle!	255
Dodatek A Strona WWW w 5 minut	257
Skorowidz	259

Rozdział 3.

Darmowe szablony stron, grafika internetowa

„Sztuka jest wycinkiem rzeczywistości widzianym przez temperament artysty”.

Emile Zola

Rodzaje formatów graficznych

W Internecie można spotkać kilka popularnych formatów graficznych, choć jest to jedynie wycinek dostępnych typów, w jakich zapisywana jest grafika (zdjęcia, rysunki) i animacje. Standarem sieciowym stały się trzy formaty: JPEG, GIF i PNG.

JPEG

JPEG jest skrótem od nazwy organizacji, która po raz pierwszy przedstawiła jego definicję (*Joint Photographic Experts Group*). Jest to jeden z najpopularniejszych obecnie formatów plików graficznych (choć jest nie tyle formatem, co raczej zbiorem wytycznych dotyczących kompresji obrazu) i używany bywa powszechnie do prezentacji grafiki fotorealistycznej zawierającej tysiące albo nawet miliony kolorów.

Plik JPEG zapisywany jest na dwa sposoby — standardowy i progresywny.

Format wykorzystuje kompresję stratną (nawet 50:1 przy niewielkiej utracie jakości) i podobną do przepłotu progresywność. Z uwagi na kodowanie stratne niemożliwe jest zastosowanie przezroczystości. Stratne metody kompresji umożliwiają sterowanie stopniem kompresji pliku kosztem jakości obrazu wyjściowego,

co w efekcie prowadzi do zmniejszenia rozmiaru pliku. Usuwane są te informacje o obrazie, które z punktu widzenia programu (wbudowanego algorytmu) uważane są za zbędne. Jednak utrata jakości przy obrazach o dużej rozdzielczości i liczbie kolorów jest w zasadzie niezauważalna. Wadą tego rozwiązania jest to, że nie jest możliwy powrót do pierwotnej jakości obrazu. Z tego powodu, kiedy wczytamy plik JPG, wprowadzimy w nim zmiany i ponownie zapiszemy, zwiększy się liczba zniekształceń.

GIF

Graphics Interchange Format to jeden z trzech (obok JPEG i PNG) formatów graficznych powszechnie stosowanych w Internecie. Jego najnowsza wersja oferuje uzyskanie takich efektów jak przezroczystość (ang. *transparency*) czy przeplot (ang. *interlace*). Ta ostatnia własność opracowana została specjalnie z myślą o przesyłaniu plików na duże odległości przy wykorzystaniu urządzeń transmisyjnych, ale doskonale sprawdziła się także w przypadku sieci WWW. Parametr *interlace* sprawia, że odbierany obrazek wyświetla się stopniowo, najpierw pojawia się co ósma linia, następnie dołącza do niej co czwarta, co druga i wreszcie pozostałe. Pozwala to szybko zorientować się w zawartości obrazka bez konieczności oczekiwania na jego wczytanie w całości.

Pliki w formacie GIF są w wysokim stopniu skompresowane. Stosowany jest przy tym algorytm kompresji bezstratnej oparty na tzw. algorytmie kompresji słownikowej LZW. Polega on na grupowaniu poziomych ciągów pikseli tego samego koloru i zastępowaniu ich przez liczbę wyrażającą długość takiej sekwencji (a więc obrazek o małej liczbie kolorów i prostej strukturze kompresuje się lepiej niż ten bardzo skomplikowany).

Przyjrzyjmy się obszarom zastosowań formatu GIF.

GIF doskonale sprawdza się przy zapisie niewielkich elementów graficznych:

- ◆ nagłówków¹,
- ◆ ikon,
- ◆ przycisków,
- ◆ znaków firmowych itp.

¹ W tym przypadku należy pamiętać o włączeniu w programie graficznym opcji wygładzania krawędzi (tzw. antyaliasingu).

Pojedyncze pliki GIF mogą być w prosty sposób połączone we wspólnym pliku GIF89a, tworząc tzw. GIF animowany. Format GIF ma także ograniczenia — ze względu na 8-bitową paletę kolorów (256 kolorów) nie nadaje się do obrazów o dużej liczbie barw.

Patent na algorytm kompresji LZW należy do firmy UNISYS, która w 1999 roku wprowadziła opłaty licencyjne od każdego, kto wykorzystuje algorytm w celach komercyjnych (nie chodzi tu o tworzenie czy wykorzystywanie samej grafiki GIF, ale o produkcję i sprzedaż programów, które obsługują ten format). Z tego powodu niektóre programy graficzne nie są wyposażane w obsługę GIF-ów². Możliwe jest też tworzenie plików GIF za pomocą nieobjętej patentem metody kodowania blokowego (ang. *run length encoding*), ale nie pozwala ona na osiągnięcie takiego stopnia kompresji, jakiego zwykle oczekuje się od tego formatu³.

PNG

Format PNG (skrót od *Portable Network Graphics*) powstał z powodu egzekwowania swoich praw do standardu GIF przez CompuServe INC. Jest on dziełem zespołu IETF pracującego pod kierunkiem Toma Boutella. W przeciwieństwie do GIF-a nie wykorzystuje zastrzeżonych algorytmów, wobec czego jego używanie jest (i będzie) bezpłatne, a co ważniejsze, wszyscy mają jednakowy dostęp do jego pełnej specyfikacji. Jego specyficzna budowa sprawia, że nadaje się on znacznie lepiej do użytkowania w sieci niż inne istniejące formaty (m.in. GIF, JPEG). Jest to możliwe przede wszystkim dzięki zastosowanemu w nim algorytmowi kompresji *deflate/inflate*, który także stosuje się w programach takich jak PkZip czy GZip. Chociaż jego idea jest prosta (używa on metody słownikowej LZ77, a następnie kodowania Huffmana), to jednak pogoń za jak najlepszym współczynnikiem kompresji trochę tę prostotę zaburza.

Oto lista dostępnych formatów PNG:

- ♦ Format PNG-8 — przypomina format GIF, ale zapewnia lepszą obsługę kolorów 8-bitowych. Skutecznie kompresuje obszary wypełnione kolorem przy jednoczesnym zachowaniu wyrazistości szczegółów takich jak grafika liniowa, logo czy ilustracje.

² Na postawie Netopedia — Encyklopedia Online, <http://www.wz-wzwebstyle.com/cms.php/en/netopedia/webdesign>.

³ <http://gnu.acnova.com/graphics/philosophicalgnu.pl.html>.

- ◆ Format PNG-24 — także przypomina format GIF i obsługuje kolory 24-bitowe. Podobnie jak JPEG, format PNG-24 zachowuje szerokość zakresu i delikatne różnice jasności i odcienia spotykane w fotografiach. Podobnie jak formaty GIF i PNG-8, PNG-24 zachowuje wyrazistość szczegółów takich jak grafika liniowa, logo czy ilustracje.

Podstawowe zalety formatu PNG to:

- ◆ możliwość zapisu grafiki *TrueColor* (aż do 48 bitów na piksel) i *grayscale* (aż do 16 bitów na piksel),
- ◆ uwzględnianie współczynnika przezroczystości (*alpha channel*) na każdy piksel (czyli do 256 stopni),
- ◆ obsługa korekcji gamma,
- ◆ zapewnia szybkie wyświetlanie grafiki w trybie progresywnym,
- ◆ efektywna, bezstratna kompresja (o około 10 – 30 procent bardziej wydajna niż stosowana w formacie GIF)⁴.

W porównaniu z GIF format ten wychodzi zwycięsko nawet mimo braku możliwości animacji.

Bardzo ciekawy artykuł Jakuba Filipowskiego poświęcony optymalizacji grafiki można znaleźć w serwisie <http://www.webinside.pl>.

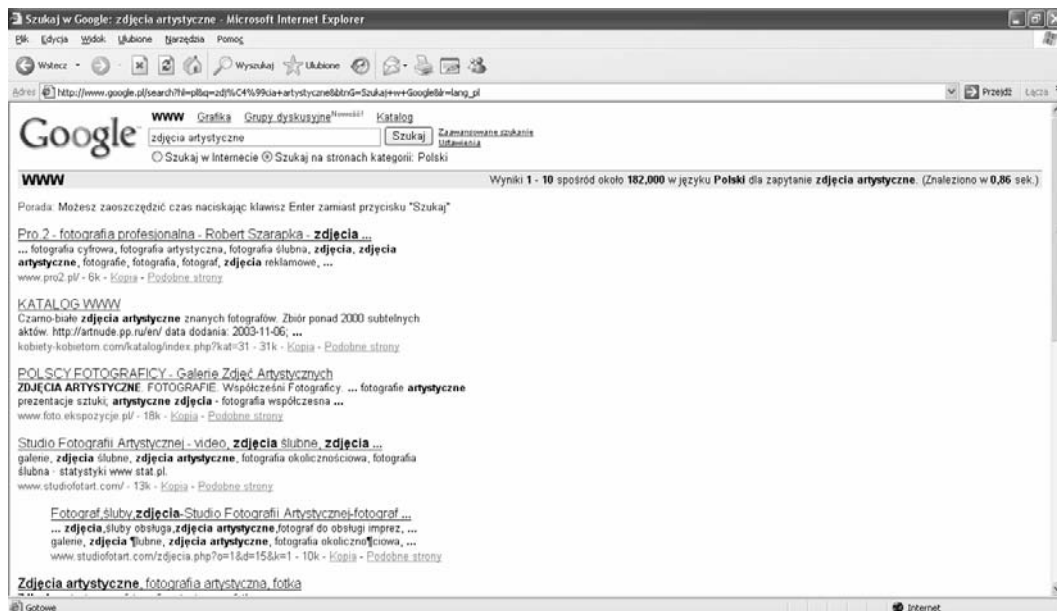
Gdzie szukać darmowej grafiki?

Pisanie tego podrozdziału zacząłem od małego eksperymentu. Postanowiłem się dowiedzieć, co się stanie, kiedy do wyszukiwarki *Google.pl* wpiszę frazę „darmowe zdjęcia”. Przyznaję, że spodziewałem się takiego efektu. Gdyby więc nie liczyć dwóch serwisów widocznych na pierwszej stronie wyszukania, można by stwierdzić, że nie udało mi się odnaleźć zdjęć, które bez obaw mógłbym wykorzystać do budowy strony internetowej o tematyce innej niż seks.

Podobne rezultaty osiągnąłem, wpisując zapytania bardziej szczegółowe: „darmowe jpg”, „darmowe fotki”, „free jpg”, „free fotos” itp. Znacznie lepiej było, kiedy szukałem formatów mniej nadających się na zdjęcia nagich kobiet i mężczyzn — chodzi mi o zapytania w stylu „darmowe gify”, „darmowe png”. Można śmiało powiedzieć, że wyszukiwarki zwariowały na punkcie nagości. Oczywiście istotą tego zagadnienia jest coś innego — po prostu zainteresowanie tego

⁴ NetDesign, „Format PNG”, http://www.netdesign.wroclaw.pl/def/graf_format_png.htm.

typu zdjęciami jest ogromne, stąd też tak wielka liczba podobnych stron. Fotografie typowo artystyczne, przedstawiające naturę, architekturę, urządzenia biurowe czy ubranych ludzi spychane są przez to na dalszy plan (dalsze ekrany wyszukiwania), ale jeśli skonstruujemy odpowiednie zapytanie, np. „zdjęcia artystyczne”, będzie znacznie lepiej (rysunek 3.1). Właśnie między innymi z tego powodu postanowiłem napisać niniejszy podrozdział.

Rysunek 3.1. Efekt zapytania „zdjęcia artystyczne”

FreeDigitalPhotos.net

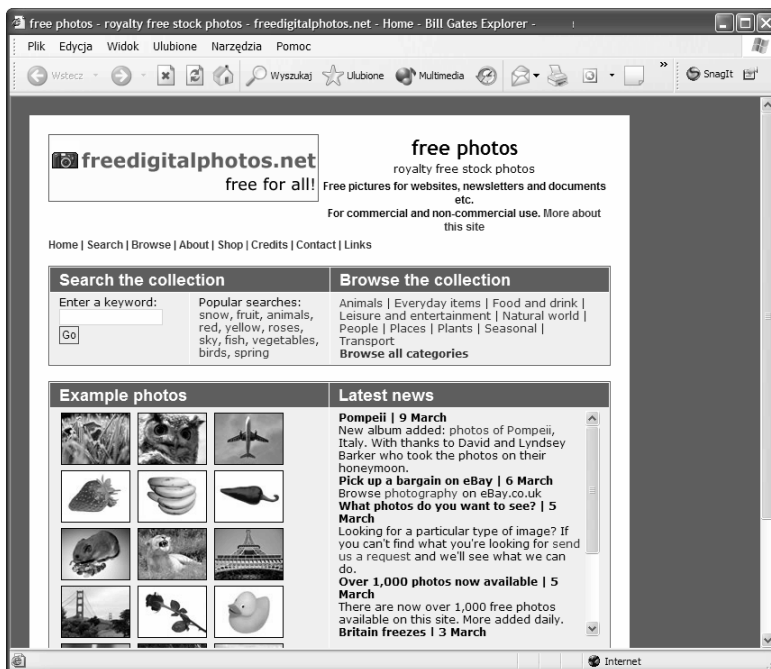
Adres WWW: <http://www.freedigitalphotos.net>

Strona oferuje ponad 1000 darmowych zdjęć, które możemy swobodnie wykorzystać w swoich pracach webmasterskich. Dostępne są m.in. następujące kategorie: zwierzęta, rzeczy, żywność, czas wolny, rośliny, transport. Zdjęcia możemy odnajdywać także dzięki wbudowanej wyszukiwarce (rysunek 3.2).

FreePhotosBank

Adres WWW: <http://www.freephotosbank.com>

Rysunek 3.2.
 Ponad 1000 darmowych
 zdjęć do wykorzystania

Prawdziwy bank darmowych zdjęć. Jest ich ponad 2900 i są pogrupowane w 44 kategorie. Ich przeglądanie ułatwia wbudowana wyszukiwarka. Po uruchomieniu strony widzimy kilka losowo wybranych fotografii (rysunek 3.3). Dostępna jest także usługa powiadamiania o dołączeniu nowych stron do witryny — myślę, że warto z niej skorzystać, aby na bieżąco śledzić nowości.

GRSites.com

Adres WWW: <http://www.grsites.com>

Myślę, że pod pewnymi względami należy uznać tę witrynę za lidera wśród wszystkich oferujących darmowe elementy do wykorzystania na stronie WWW. Zupełnie za darmo można z niej pobrać niemal 6000 tekstur i 10 000 elementów graficznych w postaci strzałek, linii, przycisków, clipartów, ikon itp. Liczby te mówią same za siebie (rysunek 3.4).